

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) [www. economy.nayka.com.ua](http://www.economy.nayka.com.ua) | № 5, 2020 | 28.05.2020 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2020.5.52](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.52)

УДК-336.7

О. Л. Гура,
к. е. н., доцент, Одеський фінансово-економічний коледж
Київського національного торговельно-економічного університету
ORCID ID: 0000-0002-8526-8844
О. О. Крижановський,
студент, Одеський фінансово-економічний коледж
Київського національного торговельно-економічного університету
ORCID ID: 0000-0002-8823-2708

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

O. Gura
PhD in Economics, Odessa Financial and Economic College of
Kyiv National University of Trade and Economics
A. Krizhanovsky
Student, Odessa College of Finance and Economics
Kyiv National University of Trade and Economics

PROBLEMS AND PROSPECTS OF FUNCTIONING OF THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE

Розглянуто основні проблеми функціонування та розвитку сучасної банківської системи України з урахуванням макроекономічних умов та світових тенденцій. Досліджено стан розвитку банківської діяльності в Україні у 2014-2019рр. Проведено аналіз стану банківської системи України за останні роки, за допомогою якого можна побачити динаміку загальних балансових показників. Досліджено процеси, які пов'язані з стабілізацією банківського сектору з метою формування рекомендацій щодо виходу його економіки з кризового стану. Проведено порівняльний аналіз основних індикаторів розвитку банківських систем України, та надано пропозиції щодо підвищення ефективності та стабільності банківської системи України. Розроблено можливі сценарії розвитку банківської системи України на перспективу. Запропоновано сучасні інноваційні підходи до управління банківською діяльністю в сучасних умовах.

The relevance of the study is to determine the significance and weight of maintaining the stability of the banking system, which is a crucial component of the national and economic security of the country, contributes to the implementation of the basic social functions of the state, and determines the competitiveness of the economy. The purpose of the scientific work is to assess the activities of banking institutions during the period of crisis manifestations and to develop recommendations for maintaining the stability of the banking system. The article highlights the current state of the banking system of Ukraine, which is an important factor in the stability and development of the country's economic life. While maintaining an unstable macroeconomic environment, monetary and

monetary policy in the country, the banking system will remain most vulnerable to various local and global risks. The banking sector is one of the leading links in the financial system, the stability of which depends on the further development of the Ukrainian economy, the ability to enter international markets and actively participate in globalization processes. During the financial crisis, banks suffered significant losses due to many reasons, which led to negative effects. Therefore, the state needs to develop directions of reforming the banking system, aimed at its recovery and development.

The main problems of functioning and development of the modern banking system of Ukraine are considered in the light of macroeconomic conditions and global trends. The analysis of the state of the banking system of Ukraine in recent years is conducted with the help of which one can see the dynamics of the general balance sheet indicators. The processes related to the stabilization of the banking sector in order to formulate recommendations for the exit of its economy from the crisis are investigated. A comparative analysis of the main indicators of the development of the banking systems of Ukraine is made, and proposals are made to improve the efficiency and stability of the banking system of Ukraine. Possible scenarios for the development of the Ukrainian banking system have been worked out. Modern innovative approaches to the management of banking in modern conditions are proposed.

Ключові слова: банк; банківська система; комерційний банк; НБУ; фінансово-економічна криза; іноземні банки; фінансовий посередник; фінансова система.

Keywords: bank; banking system; Commercial Bank; NBU; financial and economic crisis; foreign banks; financial intermediary; financial system.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день банківський сектор України перебуває у складному становищі. Програма реформ оздоровлення банківської системи, запропонована Національним банком України, призвела до суттєвого зменшення кількості банків та до радикальних змін у функціонуванні найбільш важливих системних банків. Окреслені процеси викликають об'єктивну необхідність у дослідженні сучасного стану банківського сектору України та його подальших перспектив розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням банківської системи України, її теоретичні та прикладні аспекти розвитку вивчали такі вчені, як Холодна Ю.С., Рац О.М., Швець В. Я., Сфремова Н. Ф., Чічань О. І., Боднар І. Р., Вдовенко Л. О., Руденко З. М. і ін. Однак, дискусійність питань щодо подальших проєкцій розвитку банківського сегменту в сучасних умовах зумовили мету дослідження.

Об'єктом дослідження є процеси пов'язані з стабілізацією банківської системи України. З метою формування рекомендацій щодо виходу цього сектору економіки з кризового стану досліджено проблеми його розвитку.

Формулювання цілей статті . Сьогодні залишається актуальним дослідження ролі банківського кредитування у забезпеченні стабільного зростання національної економіки та вплив сучасних трансформаційних процесів у банківській системі України на обсяги та умови кредитування вітчизняних підприємств.

Метою статті є дослідження тенденції розвитку банківської системи України, аналіз її сучасного стану та особливостей функціонування.

Відповідно до сформульованої мети поставлені та вирішені такі завдання:

- проаналізувати особливості функціонування банківської системи України;
- окреслити основні проблеми розвитку банківської системи України та сформулювати шляхи їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Банківська система відіграє важливу роль у формуванні економічних відносин між суб'єктами грошового ринку. Це обумовлюється тим, що саме банки є одним із найважливіших елементів структури економіки щодо організації руху фінансових потоків. Вони складають основу кредитної системи країни, концентрують основну частину її ресурсів. Банківська система – це та галузь діяльності, де найбільш динамічно й активно знаходять відображення всі позитивні і негативні явища, що відбуваються в економіці [1 с. 13].

Банківська система має своє особливе призначення, свої специфічні риси і функції. Виникає вона не внаслідок механічного поєднання окремих банків у випадкову сукупність, а будується на задалегідь виробленій концепції, у межах якої відводиться певне місце кожному виду банків і кожному окремому банку.

Необхідність формування банківської системи, як особливої структури, визначається двома групами причин:

- пов'язаних з необхідністю здійснення суспільного нагляду і регулювання банківської діяльності, узгодження комерційних інтересів окремих банків з загальносуспільними інтересами – забезпеченням сталості грошей і стабільної роботи всіх банків;
- пов'язаних з функціонуванням грошового ринку, забезпеченням збалансованості попиту і пропозиції на грошовому ринку і в кожному його секторі.

За своєю структурою банківські системи різних країн істотно відрізняються. Разом з тим є ряд ознак, які властиві всім банківським системам, що функціонують в ринковій економіці. Це, перш за все, дворівнева їх побудова. На першому рівні знаходиться центральний банк. На нього покладається відповідальність за вирішення макроекономічних завдань в грошово-кредитній сфері, перш за все – підтримання сталості національних грошей та забезпечення сталості функціонування всієї банківської системи. На другому рівні банківської системи знаходяться всі комерційні банки.

Банківська система покликана виконувати ряд функцій: трансформаційну, емісійну та стабілізаційну [3].

Трансформаційна функція зумовлена посередницькою місією банків. Мобілізуючи вільні грошові засоби одних суб'єктів ринку, передаючи їх різними способами іншим суб'єктам, банки мають можливість змінювати (трансформувати): строки грошових капіталів, їхні розміри, фінансові ризики.

Емісійна функція полягає в тому, що банківська система оперативно змінює масу грошей в обігу, збільшуючи або зменшуючи її відповідно до змін попиту на гроші. Іншими словами банківська система керує пропозицією грошей. Це – ключова функція банківської системи. В її виконанні беруть участь усі ланки системи – Центральний банку та всі банки другого рівня.

Стабілізаційна функція пов'язана з надзвичайно високим ризиком банківської діяльності. Виконання цієї функції визначається у прийнятті ряду законів та інших нормативних актів, які регламентують діяльність усіх її ланок та у створенні сучасного механізму державного контролю й нагляду за дотриманням цих законів та за діяльністю банків у цілому [1, с. 14-15].

Функціонування економіки країни неможливе без ефективної банківської системи, яка забезпечує функціонування грошового ринку, активно обслуговує і впливає на всі економічні та соціальні процеси, які відбуваються в державі, виступає важливим складником інвестиційного процесу. Поєднавши функції фінансових посередників, інвестиційних установ та нагромаджувачів інформації, банки стали основною рушійною силою розвитку економіки та забезпечення реалізації необхідних господарських зв'язків. Сучасні банки здійснюють значну кількість операцій та надають послуги своїм клієнтам. Банки самостійно визначають систему організації операційної діяльності залежно від власної структури, обсягів та видів банківських операцій, кількості працюючих, розвитку інформаційних технологій тощо

На грудень 2020 у країні функціонували 75 банків, з них -35 банків з іноземним капіталом (у тому числі 23 — зі 100 % іноземним капіталом); та 6 державних банків. Кількість клієнтів банків на 1 січня 2019 р. — 56,7 млн, з яких 54,4 млн — фізичні особи (резиденти і нерезиденти). [5].

Спостерігається стійка тенденція до закриття відділень банків: наприкінці 2015 року кількість відділень сягнула 12 тисяч, а вже у грудні 2017 року працювало лише 9,5 тисяч відділень банків. Станом на 1 січня 2020 року мережа банківських установ складається з більш ніж 8002 відділень, більшість з яких належала державним банкам.

За підсумком I півріччя 2016 року доходи банків України знизилися на 56.4% і становили 88,0 млрд грн, витрати зросли на 18.6% — до 97,2 млрд грн. Станом на 01.01. 2020 р. загальні активи банків становили 1536086 млн грн [5].

Починаючи з 2014 року під впливом девальвації гривні та спаду в економіці, а також політичної нестабільності в країні значна кількість банків зіткнулася з проблемами, у багатьох з них згідно рішення НБУ була розпочата процедура ліквідації, тому вже станом на 01.01.2018 р. кількість діючих банків становила 82 од., що на 93 фінансові установи менше у порівнянні з 2008 р. Загалом, на 01.10.2017 з початку 2014 року внаслідок погіршення платоспроможності до 86 банківських установ було запроваджено тимчасову адміністрацію. В трьох установах тимчасова адміністрація продовжує працювати. ПАТ «Платинум Банк» та ПАТ «Банк Народний капітал» були виведені з ринку через непрозорість структури власності. Рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПАТ «Фінбанк», АТ «Фортунабанк», ПАТ «Діамантбанк», ПАТ «АКБ «Новий», ПАТ «КБ «Гефест» було прийняте через те, що заходи щодо докапіталізації були недостатніми для забезпечення позитивного значення регулятивного капіталу. ПАТ «Вектор Банк» був виведений з ринку, у зв'язку з погіршенням фінансових показників, а також через недостатність коштів й неспроможністю своєчасно та в повному обсязі виконувати законні вимоги кредиторів [6].

Станом на 1 січня 2020 року структура власності активів банківської системи України була представлена наступним чином: банки з державною часткою (в яких держава володіє часткою понад 75 %) - 5банків; банки іноземних банківських груп -21; банки з приватним капіталом (не менше ніж 50 % статутного капіталу) -51 (рис 1). В цілому банківська система України характеризується високим рівнем конкуренції і має потенціал розвитку .

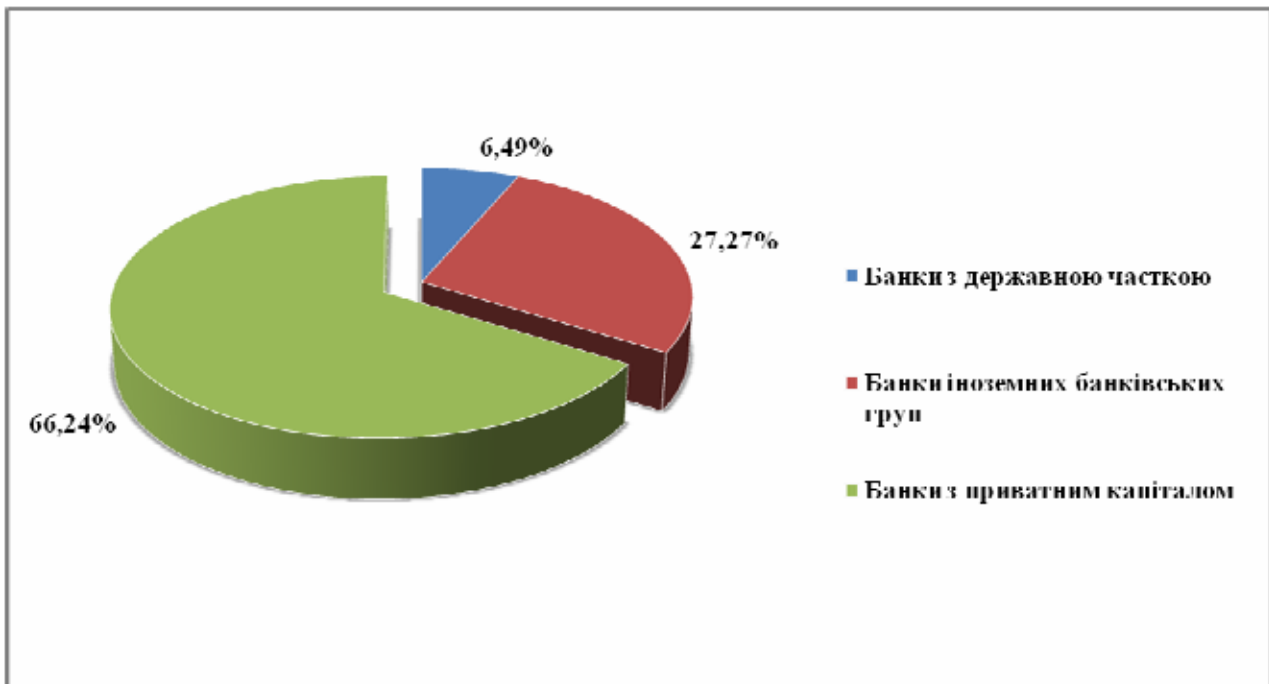

Рис. 1. Структура власності активів банківської системи України станом на 01.01.2020

Джерело: складено на основі [8]

Політико-економічна криза, що розпочалася наприкінці 2013 року, погіршила фінансовий стан вітчизняних банків. Як окремі банки, так і вся банківська система України сьогодні функціонують у складних умовах з високими ризиками. Внаслідок кризи на фінансовому і фондовому ринках комерційним банкам доводиться працювати в умовах різкого зниження обсягів фондування, що зумовлено значним відтоком коштів клієнтів, обмеженням доступу до міжнародних ринків капіталу, падінням курсу акцій, зниженням обсягів фінансової підтримки, яку українським дочірнім компаніям надавали іноземні материнські банки. Низький рівень ресурсної бази та перевага коротких пасивів робить банківський сектор надто вразливим до ризику втрати ліквідності, підвищення кредитного та ринкового ризиків. Негативний вплив на банківську діяльність мають низькі доходи населення, а незадовільний фінансовий стан позичальників вимагає створення значних резервів, що в умовах відсутності відносно стабільних джерел надходження ресурсів ускладнює формування ресурсної бази комерційних банків [10].

Перед українською системою постала ціла низка проблем, основними з яких є такі: низький рівень конкурентоспроможності банківського сектору; низька якість надання послуг за їх високої вартості; недостатній рівень капіталізації. Вирішення зазначених проблем, що стримують розвиток банківського сектору України, забезпечить його стабільність та ефективне функціонування економіки загалом. Однією з головних проблем розвитку банківської системи є низький рівень її конкурентоспроможності, тобто неможливість вітчизняних банків конкурувати з іноземними. З кожним роком кількість іноземного капіталу в статутному капіталі банків зростає.

Також однією з проблем є низький рівень капіталізації. Нарощування обсягів капіталу та активів для українських банків є об'єктивною необхідністю, адже, як зазначають з цього приводу О. Мертенс і Дж. Урга, «українські банки за обсягами активів надзвичайно малі з погляду міжнародних порівнянь і однією з довгострокових тенденцій розвитку банківського сектора має стати інтеграція та злиття банків» [3].

У свою чергу НБУ у Постанові «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 17.11.2014 р. № 723 зазначив, що для банків, які розпочали діяльність до 11 липня 2014 року, передбачено поетапне протягом десяти років приведення розміру регулятивного капіталу до встановленого рівня. Мінімальний розмір регулятивного капіталу таких банків (Н1) має становити 500 млн. грн. з 11 липня 2024 року (120 мільйонів гривень – до 10 липня 2017 року; 150 мільйонів гривень – з 11 липня 2017 року; 200 мільйонів гривень – з 11 липня 2018 року; 250 мільйонів гривень – з 11 липня 2019 року; 300 мільйонів гривень – з 11 липня 2020 року; 350 мільйонів гривень – з 11 липня 2021 року; 400 мільйонів гривень – з 11 липня 2022 року; 450 мільйонів гривень – з 11 липня 2023 року) [10]. Зміни внесені з метою підвищення рівня капіталізації банків та відповідно посилення їх стійкості до негативних змін на ринку та захисту інтересів вкладників і кредиторів.

Невирішеною проблемою залишається низький рівень якості послуг та їхня висока вартість. Одним із головних показників, який характеризує ситуацію, що склалася, є базова облікова ставка, яка встановлює центральний банк країни. Чим вища відсоткова ставка, тим дорожче надаються кредити банкам і, відповідно, підприємствам та населенню. Облікова ставка НБУ з 13.03.2020 р. становить 10,00 %, тоді як у провідних країнах світу цей відсоток змінюється з 0,1 % до 3,75 % [11].

Для банківських установ України питання ефективного управління ліквідністю є на сьогодні одним з найбільш актуальних. Такі фактори, як недостатня кількість платоспроможних позичальників, недостатній рівень довіри населення до банківської системи, ставлять перед українськими банками надзвичайно складні завдання. У цій ситуації питання управління ліквідністю є вкрай важливим для ефективної діяльності банківської системи в цілому. При цьому не слід забувати, що втрата банком своєї ліквідності може стати причиною втрати коштів або навіть банкрутства значної кількості його клієнтів. Це робить банківську ліквідність проблемою не лише економічного, але й суспільного значення. Ліквідність є вираженням надійності банку, тобто показником, на який орієнтуються клієнти, формуючи певну думку, що є скоріш за все людським фактором. І якщо ліквідність є недостатньою, то прибутки також можуть впасти.

В умовах невизначеності та кризового стану банківської системи України, виникає необхідність здійснювати ефективне управління ліквідністю та прибутковістю. Стратегічне завдання, яке мають вирішувати банки в процесі управління ліквідністю, — це необхідність уникати як дефіциту, так і надлишку ліквідних коштів. Дефіцит призводить до виникнення ризику втрати ліквідності банку, а надлишок ліквідних коштів є наслідком нераціонального розміщення коштів і прямим чинником втрати банком майбутнього прибутку. Саме тому, з метою уникнення чи хоча б мінімізації ризику незбалансованої ліквідності, кожний банк зобов'язаний підтримувати оптимальне співвідношення між рівнем ліквідності та прибутковості, сукупність основних прийомів, методів і заходів, спрямованих на досягнення якого, мають бути чітко сформульовані у стратегії управління банком [12].

Банківська сфера є однією з провідних ланок фінансової системи, від стабільності якої залежить подальший розвиток економіки України, можливість виходу на міжнародні ринки та активної участі у глобалізаційних процесах. У період фінансової кризи банки отримали значні збитки, внаслідок багатьох причин, що призвело до негативних наслідків. Тому державі необхідно розробляти напрямки реформування банківської системи, спрямовані на її оздоровлення та розвиток.

Останніми роками спостерігається серйозне порушення важливої функції банківської системи як основного фінансового посередника вітчизняної економіки, що негативно позначилось на стані банківської системи і в цілому на розвитку економіки України та обумовило широкий спектр існуючих проблем в цій сфері. Основними причинами низького рівня виконання банківською системою України свого основного призначення є значна девальвація гривні, зниження інвестиційної активності, скорочення виробництва, інфляційні процеси, низький рівень корпоративного управління, зростання обсягів простроченої заборгованості тощо [4]. Слабкість і нестабільність банківської системи України ще більше посилюється існуючими кризами в даній сфері.

Проаналізуємо розвиток банківської системи України. (Таблиця 1).

Таблиця 1.
Стан банківської системи України (2014-2019 рр.)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Кількість діючих банків	145	117	96	82	77	75
Загальні балансові показники (млрд. грн.)						
Загальні активи	1477	1571	1737	1840	1911	1983
Чисті активи	1 290	1 254	1 256	1 334	1 360	1 494
Валові кредити суб'єктам господарювання	820	831	847	864	919	822
Чисті кредити суб'єктам господарювання	710	614	477	451	472	415
Валові кредити фізичним особам	208	176	157	171	197	207
Чисті кредити фізичним особам	144	96	76	92	114	143
Кошти суб'єктів господарювання	283	349	413	427	430	525
Кошти фізичних осіб	403	402	437	478	508	553

Джерело: складено на основі [12]

Поряд із скороченням кількості банків в Україні, спостерігається стійка динаміка зростання їх загальних активів. В тому числі кількість чистих активів у порівнянні з попередніми роками також збільшується. Так на кінець 2019 року їх кількість зросла на 15,81% у порівнянні з 2018 роком.

Станом на 1 березня 2020 року загальні активи склали вже 2032 млрд. грн, що майже на 50 млрд. грн більше ніж у 2019 році. Можна побачити, що з кожним роком усі показники банківського сектору збільшуються, що веде до стабілізації банківської системи. Рентабельність активів на 1 березня 2020 року дорівнює 6,25%, у порівнянні з 2019 роком вона підвищилась на 1,02%. Рентабельність капіталу, в свою чергу, також підвищилась і складає 45,63%.

При збереженні нестабільного макроекономічного середовища, грошово-кредитної та валютної політики в країні банківська система буде залишатися найбільш вразливою до різного роду локальних та глобальних ризиків.

В період загострення нестабільності в Україні 2014-2016 рр. помітною була тенденція скорочення регулятивного капіталу банківських установ (з 204976 млн грн до 109653 млн грн) в 1,9 рази, що є небажаною тенденцією для подальшого відновлення та розвитку банківської системи.

У 2017 р. завдяки зменшенню відрахувань до резервів та підвищенню операційної ефективності, банківські установи вийшли на прибутковий рівень, збільшився обсяг регулятивного капіталу до 115817 млн грн або в 1,1 р. порівняно з минулим роком, триває докапіталізація банків, згідно якої у визначені строки банківські установи мають забезпечити капітал в сумі 500 млн грн. Адекватність регулятивного капіталу підвищилась за IV квартал 2019 з 18,4% до 19,7% та була значно вищою за мінімально необхідний рівень. Регулятивний капітал за рік зріс на 10,3%, а статутний – на 1,1% Нині Україні слід зосередити особливу увагу на підтримці стабільності і надійності банківської системи, зокрема на забезпеченості банківських установ достатнім обсягом фінансових ресурсів для належного виконання ними своїх функцій – кредитування реального сектора економіки.

Висновки і пропозиції. У процесі реструктуризації банківських систем, які перенесли масштабну банківську кризу, можуть бути використані такі інструменти як підтримка ліквідності «кредитором останньої інстанції», зниження обов'язкових резервних вимог, диверсифікований підхід до встановлення економічних нормативів, перехід проблемної кредитної організації (банку) під управління спеціалізованого інституту з реструктуризації, рекапіталізація і націоналізація соціально значимих банків для країни. Більшість цих інструментів було використано у США, країнах ЄС і країнах СНД для подолання наслідків кризових явищ у банківських системах.

Нині банківська система України поступово виходить з кризового стану: відбулося скорочення неплатоспроможних банків, зростає прибутковість, підвищується рівень капіталізації, з боку НБУ спрощено процедури докапіталізації та реорганізації банків, запроваджено новий інструмент підтримки ліквідності банків, запроваджено нові вимоги до розрахунку банками кредитного ризику тощо. Банківським установам слід впроваджувати продуктивні стратегії розвитку, застосовувати інновації в банківській сфері, створювати позитивний імідж окремо взятої фінансової установи з метою відновлення довіри з боку економічних суб'єктів, а недопущення негативного впливу фінансової кризи на банківську сферу та запобігання її наслідкам мають бути стратегічними завданнями як ризик-менеджменту банківських установ, так і Національного банку та уряду країни, зацікавленої в стабільному функціонуванні банківської системи, а отже і економіки в цілому. При цьому важливо застосовувати принцип системної взаємоузгодженості та координації грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики через поєднання прямих і непрямих важелів регулювання грошово-кредитного ринку, індикатори яких впливатимуть на формування сприятливого макроекономічного середовища для стабільного і ефективного функціонування на фінансового ринку банківських установ як основних фінансових посередників розвитку економіки країни.

Література.

1. Холодна Ю.Є., Рац О. М. Банківська система: навчальний посібник. Харків, 2013. 315с.
2. Швець В.Я., Єфремова Н.Ф., Чічкань О.І. Гроші та кредит. Дніпродзержинськ: ДДТУ 2015, 301с.
3. Боднар І. Р. Наслідки фінансової глобалізації для України. *Фінанси України*. 2009. № 8. С. 68-75.
4. Вдовенко Л. О. Рефінансування як механізм підтримки стабільності банківської системи. *Економіка. Фінанси. Менеджмент. Актуальні питання науки і практики*. 2018. №2. с. 8-14.
5. Основні показники діяльності банків України. *Національний банк України*: веб-сайт. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798 (дата звернення: 10.03.2020)
6. Руденко З. М. Фінансова криза в Україні 2014–2015 років: причини та інструменти регулювання. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. Серія «Економічні проблеми макроекономічного та регіонального рівнів»*. 2015. Вип. 25.7. С.80-84.
7. Коваленко В. В. Управління проблемними банками в системі забезпечення фінансової стійкості банківської системи. *Вісник Дніпропетровського університету*. 2010. Вип. 4(2). с.67-72.
8. Довідник банківських установ України, які мають банківську ліцензію. *Національний банк України*: веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua/> (дата звернення: 10.03.2020)
9. Мінімальний розмір регулятивного капіталу банків України буде збільшено поетапно. *Національний банк України*: веб-сайт. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=12123717 дата звернення: 10.03.2020)
10. Кредитні рейтинги позичальників. *Національне рейтингове агентство РІОПІК*: веб-сайт. URL: <http://rurik.com.ua> (дата звернення: 10.03.2020)
11. Огляд банківського сектору, травень 2019 р *Національний банк України*: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua> (Публікація). НБУ. 05.13.2019 (дата звернення: 10.03.2020)
12. Індикатори грошово-кредитного ринку. *Незалежна асоціація банків України*: веб-сайт. URL: <https://nabu.ua/> (дата звернення: 10.03.2020)

References.

1. Kholodna Ju. Je. and Rac O. M. (2013), *Bankivs'ka systema* [Banking system], Kharkiv, Ukraine.
2. Shvecj V. Ja., N. F. Jefremova and O. I. Chichkanj (2015), *Ghroshi ta kredyt* [Money and credit], Dneprodzerzhinsk, Ukraine.
3. Bodnar I. R. (2009) «Consequences of financial globalization for Ukraine», *Finansy Ukrainy*. vol. 8, pp. 68-75.
4. Vdovenko L. O. (2018) «Refinancing as a mechanism for maintaining the stability of the banking system», *Aktualjni pytannja nauky i praktyky*. vol. 2, pp. 8-14.
5. «Key performance indicators of Ukrainian banks» (2020), available at: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798 (Accessed March 10, 2020).
6. Rudenko Z. M (2015) «Financial crisis in Ukraine 2014-2015: causes and instruments of regulation», *Naukovyj visnyk Nacionaljnogho lisotekhnichnogho universytetu Ukrainy*. vol. 25.7, pp. 80-89.
7. Kovalenko V. V. (2010) «Management of problem banks in the system of ensuring the financial stability of the banking system», *Visnyk Dnipropetrovskogho universytetu*, vol. 4 (2), pp. 67-72.
8. «Directory of banking institutions of Ukraine with a banking license» (2019), available at: bank.gov.ua. 04.30.2019. (Accessed March 10, 2020).
9. The official site of NBU (2020) «The minimum regulatory capital of Ukrainian banks will be increased in stages», available at: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=12123717 (Accessed March 10, 2020).
10. The official site of RURIC National Rating Agency (2019), available at: <http://rurik.com.ua> (Accessed March 10, 2020).
11. The official site of NBU (2019) «Banking Sector Review, May 2019», available at: <https://bank.gov.ua> (Accessed March 10, 2020).
12. Official Website of the Independent Association of Banks of Ukraine (2019), available at: <https://nabu.ua/> (Accessed March 10, 2020).

Стаття надійшла до редакції 30.04.2020 р.